Обраћање Високог представника Сталном савјету ОСЦЕ-а

Високи представник, Волфганг Петритсцх, данас се у Бечу обратио Сталном савјету 55 земаља-чланица ОСЦЕ-а. Он их је обавијестио о недавним политичким дешавањиима у Босни и Херцеговини те дао приказ свога трогодишњег мандата, истичући главна достигнућа и свеукупни напредак који је постигнут у земљи.

Високи представник је рекао да огромни напредак који је Босна и Херцеговина постигла у току овог трогодишњег периода "наговјештава почетак – а не крај – позитивних промјена". Постигнути су велики помаци те покренути битни процеси у повратку избјеглица, изградњи државних институција, економској реформи, људским правима и на другим пољима.

Истакао је ОСЦЕ-ов допринос том напретку, "који је био једна од првих организација које су увидјеле важност координираног приступа," те додао: "Не могу исказати колико сам имао среће што сам имао тако способног, енергичног и мудрог партнера у спровођењу Дејтонског споразума."

У свом говору, Високи представник је рекао да посљедњи и најимпресивнији примјер систематског напретка представља реформа ентитетских устава. Споразум Мраковица-Сарајево, који су потписале владајуће политичке странке у Босни и Херцеговини представља крајњи доказ да је ова земља ушла у ново доба, рекао је он. Промјене устава ће осигурати права Бошњака, Хрвата, Срба и осталих у цијелој земљи, а консенсус о томе су постигли сами бих лидери.

У посљедњих неколико година такође је дошло до преокрета када је ријеч о повратку избјеглица. Број такозваних мањинских повратака попео се на 67.000 у 2000. години, а током 2001. је порастао за додатних 36%, тј. на 92.000. Уколико се настави

тренутни темпо повратка избјеглица, Анекс 7. би могао бити у потпуности спроведен током сљедеће четири године, рекао је Високи представник. Међутим, он је изразио бојазан због недостатка финанцијске и материјалне помоћи повратницима за обнову порушених домова. Апеловао је на владе земаља чланица ОСЦЕ-а да помогну процес повратка. “Не можемо дозволити да повратак, сада када је политички могућ и када се заиста реализује, пропадне због недовољне помоћи.”, рекао је Високи представник.

Он је казао да шест и по година након Дејтона, Босна и Херцеговина има обиљежја праве државе. Државна влада – Савјет министара – проширило се са три министра на шест. Установљени су Државна гранична служба, Суд БиХ, и регулаторне агенције у стратешким секторима економије. Штавише, нова влада, под вођством Алијансе за промјене, изградила је нови однос са међународном заједницом, заснован на партнерству и међусобном поштовању, што представља прелазну фазу ка потпуном преузимању одговорности.

У току 2002., након што су организација и надзор босанско-херцеговачких избора већ шест пута били у рукама ОСЦЕ-а, Босна и Херцеговина ће по први пут сама спровести сопствене изборе. То је “показатељ све јаче државности и све вишег нивоа демократизације у БиХ”, рекао је Високи представник.

Међутим, да би демократија и владавина закона функционисали, морају се предузети одлучни и енергични кораци на пуном спровођењу процеса правосудне реформе, у коме ће ОСЦЕ играти кључну улогу. Високи представник је најавио да ће у сљедеће двије године доћи до поновних именовања на функције судија и тужилаца; сам процес именовања биће деполитизован; судски систем ће се реструктуирати а увешће се и нови кривични закон и закони о кривичном и грађанском поступку. Заједно са реформисаном полицијом и новом, деполитизованом државном службом са квалификованим особљем, то ће представљати основу за даље јачање владавине закона и сузбијање корупције.

У току 90-минутне дискусије која је услиједила након обраћања Високог представника, амбасадори при ОСЦЕ-у су се захвалили Високом представнику за његову преданост и уложени труд, који су резултирали драматичним побољшањем услова у Босни и Херцеговини. Представник Шпаније је, у име Европске уније и њој придружених земаља, рекао да “равнотежа између одлучних интервенција и подстицања одговорности саме Босне и Херцеговине, коју је он постигао, представља битан допринос испуњењу наших заједничких циљева” те окарактерисао Споразум Мраковица-Сарајево као “историјски компромис”.

Канадски амбасадор је рекао да Високи представник може бити “лично поносан” на овај споразум, као и на пораст повратка избјеглица и усвајање Изборног закона у домаћим тијелима. Представник Босне и Херцеговине се такође захвалио Високом представнику за његов “непроцјењиви допринос спровођењу мира” и рекао да је за вријеме његовог мандата Босна и Херцеговина прерасла из објекта међународне политике у субјекат у међународној политици. Арменија је нагласила да из међународног ангажмана у БиХ треба извући важне поуке, и имати их на уму у случају будућих међународних интервенција.